

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2018թ. 4-րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարկանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 26 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Ռուբեն Հայրապետյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադայան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Զհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2018թ. դրությամբ կազմում է 22,266,343 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 200, 000 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	24.51%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	20.84%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	14.61%
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	13.75%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով սվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը,

իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,
- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես

վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

8.1 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետզման պայմանագրեր

Հետզման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդների տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հողվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

01.01.2019թ.-ից ուժի մեջ է մտնելու ՖՀՄՍ 16-ը, որում ներկայացվում է վարձակալական ձեռնարկումների և հաշվապահական մոտեցումների սահմանման համապարփակ մոդել՝ նախատեսված վարձակալի և վարձատուի համար : ՖՀՄՍ 16-ն ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի վարձակալության վերաբերյալ գործող ուղեցույցը, ներառյալ ՀՀՄՍ 17-ի Վարձակալություն և առնչվող մեկնաբանությունները :

ՖՀՄՍ 16-ում վարձակալությունը և ծառայության մատուցման պայմանագրերը տարբերակվում են՝ ելնելով նրանից, թե արդյոք սահմանված ակտիվը վերահսկվում է

հաճախորդի կողմից: Գործառնական վարձակալության (արտահաշվեկշռային) և ֆինանսական վարձակալության (հաշվեկշռային) տարբերությունները վերացվում են վարձակալի հաշվապահական հաշվառման նպատակով, և այն փոխարինվում է այնպիսի մոդելով, որտեղ օգտագործման իրավունքով ակտիվը և համապատասխան պարտավորությունը պետք է ճանաչվեն վարձակալների կողմից՝ բոլոր վարձակալությունների համար, բացառության կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը:

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակային մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, որոնք ճշգրտվում են վարձակալության պարտավորությունների ցանկացած վերագնահատման համար: Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվին չվճարված վարձակալական վճարների ներկա արժեքով: Ըստ այդմ, վարձակալության պարտավորությունը ճշգրտվում է ըստ տոկոսային և վարձակալական վճարների, ինչպես նաև վարձակալության փոփոխությունների ազդեցության, ի թիվս մնացածի: Ավելին, դրամական հոսքերի դասակարգման վրա նույնպես ազդեցություն կլինի, քանի որ գործառնական վարձակալության վճարներն ըստ ՀՀՄՍ 17 ստանդարտի, ներկայացվում են որպես գործառնական դրամական հոսքեր, մինչդեռ, ըստ ՖՀՄՍ 16-ի մոդելի, վարձակալական վճարները կառանձնացվեն մայր գումարի և տոկոսային բաժնի, որը կներկայացվի համապատասխանաբար որպես ֆինանսավորման և գործառնական դրամական հոսքեր:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ֆՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի մաշվածության ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի մաշվածության ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ժամանակաշրջանը և մաշվածության հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Մաշվածության հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները

կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին

հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը գույքընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ Բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման

նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում

կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Դեկտեմբեր 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	38,187,014	35,824,831
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		116,058	18,356
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	13,936,353	13,036,368
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	3,882,703	4,296,862
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	18,870	
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	133,439,957	104,216,558
1.7	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	2,298,018	2,036,091
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	17,454,208	19,619,097
1.8	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		49,618
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	19		
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		802,163	75,000
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,330,854	9,304,697
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	506,593	321,118
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,325,537	2,004,203
	Ընդամենը ակտիվներ		222,298,328	190,802,799
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	34,085,791	14,822,737
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	22.1	24,059,690	20,296,754
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	22.2	6,030,003	4,411,627
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	20,519,048	20,511,989
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	95,854,082	91,703,898
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,382,149	6,409,601
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		273,836	373,239
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	2,060,960	1,068,764
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	1,402	7,706
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	280,380	155,684
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	925,401	1,096,006
2.12	Պահուստներ	30	61,891	
2.13	Այլ պարտավորություններ	27	1,226,268	916,186
	Ընդամենը պարտավորություններ		188,760,901	161,774,191
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	22,266,343	13,708,745
3.2	Էմիսիոն եկամուտ			33,438
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,000,000	6,000,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		4,602,026	4,689,054
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		3,669,058	4,597,371
	Ընդամենը կապիտալ		33,537,427	29,028,608
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		222,298,328	190,802,799

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հունվարի 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Դեկտեմբեր 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,376,339	16,612,937	3,896,392	14,121,977
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,339,766)	(8,922,280)	(1,866,447)	(7,141,799)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		2,036,574	7,690,658	2,029,944	6,980,178
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	959,237	3,177,838	676,743	2,041,823
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(133,007)	(489,913)	(288,237)	(601,361)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		826,229	2,687,924	388,507	1,440,462
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	1,329	-	1,172
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	343,044	1,768,492	512,038	1,366,596
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	48,419	240,262	91,622	440,061
Գործառնական եկամուտներ		3,254,266	12,388,665	3,022,111	10,228,469
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(207,782)	(473,077)	156,991	(155,679)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,948,781)	(6,961,748)	(1,750,557)	(5,887,469)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(584,058)	(2,357,943)	(534,229)	(2,149,665)
Գործառնական շահույթ		513,645	2,595,897	894,316	2,035,656
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		513,645	2,595,897	894,316	2,035,656
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(101,127)	(564,331)	(324,435)	(485,259)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		412,518	2,031,566	569,881	1,550,397

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ. հունվարի 14

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Դեկտեմբեր 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ. Երևան, Ամիրջյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(19,742)	(265,058)	171,114	348,509
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		8,811	18,811		
Դրամական հոսքերի հեջավորում		-			
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ		19,432	4,283		
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		3,948	53,012	(34,223)	(69,209)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		12,449	(188,953)	136,891	279,300
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		424,967	1,842,613	706,772	1,829,697

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ. հունվարի 14

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ		Լիախառն էկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	Ոչ բերացիկ ակտիվների վերագնահատումները օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Շնորհներ	Շնորհներ կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2017թ. (ստուգված)	4,631,333	4,631,333	9,110,850	6,000,000	1,251,977	3,264,437	3,310,821	27,569,418	27,569,418
Վերահաշվարկված մնացորդ	4,631,333	4,631,333	9,110,850	6,000,000	1,251,977	3,264,437	3,310,821	27,569,418	27,569,418
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ								27,569,418	
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ զնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին									27,569,418
Համապարփակ էկամուտ		-	-	-	279,300		1,550,397	1,829,697	1,829,697
Շնորհաբաժիններ		-	-	-	-	-	(370,507)	(370,507)	(370,507)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	9,077,412	-	(9,077,412)	-	-	(106,660)	106,660		-
Ելիսիտի վնասի ծածկում	9,077,412	-	(9,077,412)	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում						(106,660)	106,660	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2017թ. (ստուգված)	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,777	4,597,371	29,028,608	29,028,608
Շրջանի տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ. (ստուգված)	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,777	4,597,371	29,028,608	29,028,608
ՖՀՄՄ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահուստների գումար	-	-	-	-	208,675	-	(32,150)	176,525	176,525
Վերահաշվարկված մնացորդ	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,739,952	3,157,777	4,565,221	29,205,133	29,205,133
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ օրոնաբերներ	3,000,000	3,000,000	-	-	-	-	-	3,000,000	3,000,000
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,000,000	3,000,000	-	-	-	-	-	3,000,000	3,000,000
Համապարփակ էկամուտ		-	-	-	(193,235)	4,281	2,031,566	1,842,612	1,842,612
Շնորհաբաժիններ		-	-	-	-	-	(510,318)	(510,318)	(510,318)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	5,557,598	5,557,598	(33,438)	(3,000,000)	-	(106,749)	(2,417,411)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում						(106,749)	106,749	-	-
Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	5,557,598	5,557,598	(33,438)	(3,000,000)			(2,524,160)		
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2018թ. (ստուգված)	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,546,717	3,055,309	3,669,058	33,537,427	33,537,427

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ. հունվարի 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
31 Դեկտեմբեր 2018թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
<i>Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>		4,438,506	3,253,819
Ստացված տոկոսներ		16,201,228	13,529,470
Վճարված տոկոսներ		(7,998,927)	(6,605,182)
Ստացված կումիսիոն գումարներ		3,645,243	2,542,689
Վճարված կումիսիոն գումարներ		(568,414)	(531,442)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		107,671	(29,728)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		889,684	769,643
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		261,344	597,495
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(3,992,515)	(3,772,596)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(4,106,809)	(3,246,530)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից			
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(30,329,025)	(38,773,148)
Պահանջ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(3,585,963)	(4,259,087)
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		(31,228,125)	(29,830,756)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր		3,328,668	(4,637,734)
Այլ գործառնական ակտիվներ		1,156,394	(45,571)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		14,625,810	31,487,400
Պարտավորություն ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		3,564,242	10,217,379
Պարտավորություն հաճախորդների նկատմամբ		10,940,609	21,181,775
Այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում		120,959	88,246
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(11,264,709)	(4,031,929)
Վճարված շահութահարկ		(769,434)	(123,986)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(12,034,143)	(4,155,915)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից նվազում/(նվազում)			
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		48,074	
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումներ		(741,764)	(533,378)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,585,320)	(1,128,425)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		358,473	81,359
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(1,920,537)	(1,580,444)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահարժիններ		(379,732)	(354,828)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		1,630,261	1,412,163
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		9,021,304	(2,154,139)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		2,292,859	8,944,646
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		966,219	1,066,350
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում		3,000,000	
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		16,530,911	8,914,192
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(206,653)	587,169
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		2,576,231	3,177,833
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13 2	35,824,831	32,059,829
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13 2	38,194,409	35,824,831

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ. հունվարի 14

Մ. Պողոսյան

Ծանոթագրություն 3. "Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

Հազ. դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/10/2018- 31/12/2018	01/01/2018- 31/12/2018	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	102,766	428,121	100,667	346,915
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	3,711,122	13,698,755	3,154,768	11,317,743
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	481,428	2,149,337	562,418	2,118,183
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	75,224	311,902	74,672	307,528
Այլ տոկոսային եկամուտ	5,799	24,822	3,867	31,608
Ընդամենը	4,376,339	16,612,937	3,896,392	14,121,977
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,017,860	3,417,640	539,685	2,259,449
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	939,310	3,859,254	866,454	3,252,389
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	261,073	982,989	246,408	853,694
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	91,024	547,408	196,623	734,976
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	28,819	92,503	15,962	15,962
Այլ տոկոսային ծախսեր	1,679	22,486	1,315	25,329
Ընդամենը	2,339,765	8,922,280	1,866,447	7,141,799
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,036,574	7,690,657	2,029,945	6,980,178

Ծանոթագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Հազ. դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/10/2018- 31/12/2018	01/01/2018- 31/12/2018	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Դրամարկղային գործառնություններից	137,716	265,206	61,031	178,594
Հաշվարկային ծառայություններից	426,583	1,426,613	358,079	1,208,080
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	15,319	109,869	39,595	98,957
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	124	888	566	3,318
Վճարային քարտերի սպասարկումից	40,810	124,741	37,397	114,799
Վարկային գործառնություններից	-	-	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	338,685	1,250,521	180,075	438,075
Ընդամենը	959,237	3,177,838	676,743	2,041,823
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	954	4,076	1,040	1,726
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	56,947	190,098	47,998	157,504
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	4,322	65,009	30,981	69,833
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	19,081	49,874	17,872	40,451
Այլ կոմիսիոն վճարներ	51,703	180,856	190,346	331,847
Ընդամենը	133,007	489,913	288,237	601,361
Մտացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	826,230	2,687,925	388,506	1,440,462

Ծանոթագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2018- 31/12/2018	01/01/2018- 31/12/2018	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	49,571	153,965	24,644	38,321
բաժնետոմսերից			-	
պարտքային արժեթղթերից			-	
-աձանցյալներից	49,571	153,965	24,644	38,321
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	51,523	15,825	(159,495)	(269,982)
Ընդամենը	101,094	169,790	(134,851)	(231,661)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	32,659	822,562	223,094	533,283
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	32,659	822,562		
պարտքային արժեթղթերից	-		223,094	533,283
աձանցյալներից	-		-	
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների	(3,284)	(81,208)		
Ընդամենը	29,375	741,354	223,094	533,283
Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	267,422	889,683	245,519	769,641
Արտարժույթի վերազնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(64,802)	(38,616)	167,582	277,621
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	1,342	13,570	10,003	10,965
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերազնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	8,613	(7,289)	691	6,747
Ընդամենը	212,575	857,348	423,795	1,064,974
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	343,044	1,768,492	512,038	1,366,596

Ծանոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական եկամուտ	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	47,784	193,009	69,886	365,300
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(19,519)	(19,421)	(3,677)	(17,969)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-	-
Այլ եկամուտներ*	20,154	66,674	25,413	92,730
Ընդամենը	48,419	240,262	91,622	440,061

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են քաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Հազ. դրամ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	3,850	-	-	-
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա		7,479		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	3,879	250		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	7,729	7,729	-	-
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	8,062			
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա		1,046		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	3,969	10,985		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	12,031	12,031	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	1,656,648	1,605,120	1,622,392	1,546,483
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա		(280,423)		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	127,938	496,640	(161,716)	139,188
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	109,722	259,914	203,282	592,207
Պահուստի օգտագործում	(101,433)	(288,376)	(58,254)	(672,174)
Վերջնական մնացորդ	1,792,875	1,792,875	1,605,704	1,605,704

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ(Ծանոթագրություն 17)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	181,053	-		4,691
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա		208,675		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	46,433	18,811		(4,691)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	227,486	227,486	-	-
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	13,405	21,558	16,833	376
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(7,939)	(11,089)	4,725	21,182
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	6,384	1,419		
Պահուստի օգտագործում	(632)	(670)		
Վերջնական մնացորդ	11,218	11,218	21,558	21,558
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	28,389	-		
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա		103,411		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	33,502	(42,520)		
Վերջնական մնացորդ	61,891	60,891		
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	207,782	473,077	(156,991)	155,679

Ծանոթագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,144,143	4,085,299	1,148,014	3,787,976
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	-	159
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	37,227	41,586	2,901	8,741
Գործուղման ծախսեր	15,096	69,146	13,611	77,241
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	164,552	638,391	156,680	584,034
Ապահովագրության ծախսեր	34,385	132,896	32,886	112,136
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	142,531	529,751	64,381	215,562
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	170,348	682,189	139,379	373,958
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	15,338	45,714	26,114	79,246
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	24,007	98,112	22,249	98,972
Տրանսպորտային ծախսեր	38,627	153,881	40,044	134,758
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	91,560	283,249	61,314	264,505
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	32,897	122,918	24,782	78,476
Այլ վարչական ծախսեր	38,070	78,616	18,202	71,705
Ընդամենը	1,948,781	6,961,748	1,750,557	5,887,469

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	808	795	872	937
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	510	414	424	331

Ծանոթագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2018- 31/12/2018	01/01/2018- 31/12/2018	01/10/2017- 31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,230	1,371	-	439
Ինկասագիայի համար կատարված վճարումներ	86,250	345,000	86,250	345,000
Չովագդային և ներկայացուցչական ծախսեր	169,966	717,554	144,492	689,670
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	183,517	716,146	168,076	614,535
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	44,882	203,872	50,773	172,232
Այլ ծախսեր	98,213	374,000	84,638	327,789
Ընդամենը	584,058	2,357,943	534,229	2,149,665

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Ծանոթագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Օանդագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Անուշահարկի հարկի գծով ծախս	104,992	689,992	335,800	539,376
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ունեցած հարկի ճշտումներ	-	(20,410)	-	(55,692)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(3,865)	(105,251)	(11,365)	1,575
Արդյունք	101,127	564,331	324,435	485,259

	01/10/2018-31/12/2018	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2018-31/12/2018	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/10/2017-31/12/2017	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2017-31/12/2017	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	513,645		2,595,897		894,316		2,034,678.00	
Շահութահարկի դրույթաչափով	102,729	20	519,179	20	178,863	20	406,936	20
Հարկման նպատակով էկզոմուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակակցող տարբերությունների գծով								
Չհամեմտ եկամուտներ	(266)	(0)	(3,002.00)	(0)	234.00	0	234.00	0
Չնվազեցրած ծախսեր	(8,459)	(2)	72,368.00	3	182,751.00	20	203,437.00	10
Չգնահատված հարկային վնաս								
Բաժնատերերի/հրահան փոխադրման տարբերություն	9,782	2	7,725.00	0	(33,654.00)	(4)	(56,678.00)	(3)
Այլ մեղման հատուցումներ/հոսք								
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	(20,410)	(1)	-	-	55,692.00	(3)
Այլ արտոնություններ	(2,659)	(1)	(11,529.00)	(0)	(3,759.00)	(0)	(12,978.00)	(1)
Շահութահարկի գծով ծախս	101,127	19.69	564,331.40	22	194,418.58	36	738,129.66	24

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի դրույթաչափ	Հետաձգված հարկի ճշգրտում, որը առաջացել է ՖՀՄ 9-ի կիրառման արտոնքում	Ֆինանսական արդյունքների ճանաչված	Մեկնական կապիտալ ճանաչված	Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրույթաչափ
Հետաձգված հարկային անսնունդ, առ թվում՝	169,883	41,735	34,862	-	246,480
Հիմնական միջոցների գծով	4,221		2,130		6,351
Այլ ատուցվածություններ	127,121		18,939		146,060
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	38,541		10,031		48,572
Առձեռք բերված ակտիվներ		41,735	3,762		45,497
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,265,889)	(33,676)	70,389	57,295	(1,171,881)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահման արժեքներ	(382,820)			53,012	(329,808)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման գծով	(789,441)		21,374	4,283	(763,784)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պահուստի գծով	(13,586)	(56,063)	67,898		(1,751)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(194)		194		-
Պարտական պարտավորություններ	(45,881)	20,682	(5,422)		(30,621)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(33,967)	1,705	(13,655)		(45,917)
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(1,096,006)	8,059	105,251	57,295	(925,401)

Օանդագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսի բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսի բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/10/2018-31/12/2018	01/01/2018-31/12/2018	01/10/2017-31/12/2017	01/01/2017-31/12/2017
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գույք շահույթ հարկումից հետո	412,518	2,031,566	569,881	1,550,397
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	105,863	232,438		
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գույք շահույթ (վնաս)	306,655	1,799,128	569,881	1,550,397
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,852,533	1,852,533	1,852,533	1,852,533
Մեկ բաժնետոմսի բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.17	0.97	0.31	0.84

Մեկ բաժնետոմսի բաժին ընկնող բազային շահույթ սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գույք շահույթ կամ վնասի և այլ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հարաբերությունն է:

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	31/12/2018	31/12/2017
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31/12/2018	31/12/2017
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	9,304,956	9,437,455
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,178,654	25,017,857
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,000,000	
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	35,701	9,633
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,674,110	1,359,568
Հաշվեգրված տոկոսներ	986	318
Պահուստներ/IFRS/	(7,393)	
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,187,014	35,824,831

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օբյեկտության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/2018	31/12/2017
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,786,500	1,520,000
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	1,786,500	1,520,000
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	3,434,625	6,343,868
Այլ	303,698	255,982
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ	1,935,000	
Այլ	92,870	399,882
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,185	2,763
Ընդամենը	5,768,378	7,002,495
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(336)	
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7,554,542	8,522,495

	31/12/2018	31/12/2017
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	5,278,666	3,851,953
Այլ		124,641
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	1,098,516	525,273
Հաշվեգրված տոկոսներ	16,660	12,006
Ընդամենը	6,393,842	4,513,873
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(12,031)	
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,381,811	4,513,873
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,936,353	13,036,368

**31.12.2017թ. և 31.12.2018.թ. ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են "Visa international" կազմակերպությունում ներդրված 112.707 ԱՄՆ դոլար (31.12.2017թ.-ին 53.869 հազ.ՀՀ դրամ, 31.12.2018թ-ին 54.522 հազ.դրամ), "Արմենիան Բարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 161.134 ԱՄՆ դոլար (31.12.2017թ.-ին 70.772 հազ. ՀՀ դրամ, 31.12.2018թ-ին 77.948 հազ.դրամ) գումարներով ապահովագրական ռեպոզիցիաները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած ղեքիտորական գումարներ::

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոց

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

	31/12/2018	31/12/2017
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	3,882,703	4,296,862
Ընդամենը	3,882,703	4,296,862

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

	31/12/2018	31/12/2017
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	18,870	
Ընդամենը	18,870	-

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/12/2018	31/12/2017
Վառներ, այդ թվում՝	119,544,611	94,533,272
Հիփոթեքային	9,135,362	6,436,464
Վարկային քարտեր	14,809,006	10,514,788
Ֆակտորինգ		
Չեղ գնման պարմանագրերով		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	879,215	773,618
Ընդամենը վարկեր	135,232,832	105,821,678
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(1,792,875)	(1,605,120)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	133,439,957	104,216,558

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/2018	31/12/2017
Պետական ձեռնարկություններ	121,744	601,881
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	58,350,541	51,729,392
խոշոր ձեռնարկություններ	24,995,713	22,412,191
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	33,354,828	29,317,201
այդ թվում բիզնես քարտեր	89,972	62,710
Տնօրինական անձինք, այդ թվում՝	66,898,016	48,605,916
սպառողական վարկեր	40,191,917	29,409,643
հիփոթեքային վարկեր	9,135,362	6,436,464
վարկային քարտեր	14,689,881	10,452,078
Անհատ ձեռնարկատերեր	8,983,316	4,110,871
Հաշվեգրված տոկոսներ	879,215	773,618
Ընդամենը վարկեր	135,232,832	105,821,678
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(1,792,875)	(1,605,120)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	133,439,957	104,216,558

Հազ. դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկատուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/12/2018	31/12/2017
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	38,583,933	41,196,154
Չեղհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	13,501,576	17,023,207
Ընդամենը	52,085,509	58,219,361
Վառնային մեղրումներ	135,232,832	105,821,678
Տեսակարար կշիռ վարկային արդյունքում	38.52%	55.02%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	33,494,291	32,270,581
Տրկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	155.51%	180.41%
Ընդամենը	52,085,509	58,219,361

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2018	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	432,689	11
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	129,575	7
BlueOrchard/MSE/Բլյու Օրչարդ	1,585,808	55
DEG/SME/ԴեԳ	5,386,802	184
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,033,603	94
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	232,079	17
GAF/ KfW /ENERGY	70,757	11
GAF/KfW/SME	6,044,003	648
GAF/KfW/SME/ENERGY	447,132	38
GLS AI MFF/ME/ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹԸՐՆԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԵՆՏՍ - ՄԻԿՐՈՖԻՆԱՆԱՋՖՈՆԴՍ	141,034	121
INCOFINCVBA/MSE/ ԻՆԿՈՖԻՆ	1,004,188	16
MSMEBondsSA/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈԹՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐՈՎՅՁԻԶ ԲՈՆԴՍ ԷՍ ԷՅ	647,454	23
SICAV-SIF/ME1/Միմբիոտիկա-Գլոբալ Ֆայնենշլ ԻնՎեսթմենթ Ֆանդ	525,550	141
SICAV-SIF/ME2/Միմբիոտիկա-ԷսԻԲի IV Մալկոմֆայնմենթ Ֆանդ	2,516	1
Ընդամենը	17,683,190	1,367

Վարկային ներդրումներ	31/12/2017	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	4,263,713	407
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	66,442	1
ՎԶԵԲ միկր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	28,358	7
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	34,456	1
Ասիական զարգացման բանկի առևտրի ֆինանսավորման ծրագիր		
ADB/TFP/IBA/RCA	292,012	8
Բլյու Օրչարդ ՓՄՁ ծրագիր	2,056,537	69
MSMEBondsSA/MSME	917,051	30
Հիփոթեքային վարկեր` աղ թվում	13,904	6
ԳՀՀ	13,904	6
Ընդամենը	7,672,473	529

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրված ամբողջական արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստուսների գծով պահուստները)	31/12/2018	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2017	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	19,388,879	14.34	17,376,615	16.42
Գյուղատնտեսություն	1,132,017	0.84	942,959	0.89
Շինարարություն	7,738,895	5.72	6,520,193	6.16
Տրանսպորտ և կապ	503,186	0.37	443,497	0.42
Առևտուր	24,720,365	18.28	16,555,614	15.64
Սպառողական	56,919,932	42.09	41,531,676	39.25
Հիփոթեքային վարկեր	9,175,875	6.79	6,468,965	6.11
Սպասարկման ոլորտ	10,556,635	7.81	11,372,761	10.75
Այլ	5,097,048	3.77	4,609,398	4.36
Ընդամենը	135,232,832	100	105,821,678	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/12/2018	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2017	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	132,451,296	99.26	103,410,686	99
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	77,242	0.06	-	-
Իտալիա	77,242		-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-իզ գածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	32,204	0.02	32,254	0.03
Ռուսաստան	32,204		32,254	0.03
Հաշվեգրված տոկոսներ	879,215	0.66	773,618	0.74
Ընդամենը	133,439,957	100	104,216,558	100

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություն

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի //FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	58,308,835	878,857			726,545
այդ թվում ոչ ռեզիդենտներին	2,013,729	197				
Ֆիզիկական և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	75,924,992	475,326	100,791	26,653	171,669	127,532
այդ թվում ոչ ռեզիդենտներին	32,466	111				
Ընդամենը	134,233,827	1,354,183	100,791	26,653	898,214	412,039

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզիդենտի մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
	Գյուղատնտեսություն	1,131,775	1,160			
Արդյունաբերություն	35,800,272.30	1,084,041.83	255.77	131	726,545.00	284,506.65
Սպառողական	57,565,329.00	226,338.13	91,770.62	24,579.24	171,669.00	127,532.00
Հիփոթեք	8,891,625.62	39,628.80	8,764.31	1,942.71		
Այլ	30,844,824.00	3,014.16				
Ընդամենը	134,233,826.30	1,354,182.59	100,790.70	26,653.24	898,214.00	412,038.65

Օանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	31/12/2018	31/12/2017
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	1,173,720	1,532,076
Պետական գանձապետական պարտատոմսերի պահուստ		
Ընդամենը	1,173,720	1,532,076

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2018		31/12/2017	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	1,034,529		419,621	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		83,971		83,971
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	1,034,529	83,971	419,621	83,971
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				(4,691)
Չուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	1,034,529	83,971	419,621	79,280

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2018		31/12/2017	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		5,798		5,114
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	5,798	-	5,114
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,208,249	89,769	1,951,697	252,759

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31.12.2018թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	5,798	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	60,716	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				89,769	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեգրվման գծով պահուստի գումարը:

Օանոթագրություն 17.1 "Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	31/12/2018	31/12/2017
Ակտիվ		
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր	21,400,762	21,110,686
Այլ թվում		
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	17,454,208	19,619,097
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	3,946,554	1,491,589
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ		
Ընդամենը	17,454,208	19,619,097
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	20,519,048	20,511,989

Օանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	31/12/2018	31/12/2017
ՀՀ բանկեր		49,618
Ընդամենը	-	49,618

Օանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շեքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2017	7,126,524	2,396,989	714,558	1,937,762	397,652	262,074	12,835,559
Ավելացում	271,899	594,265	73,371	410,029	626,434	115,330	2,091,328
Օտարում	(338,089)		(76,432)				(414,521)
Վերախմբավորում	346,534			1,058	(347,592)		-
Վերագնահատում*	(21,414)						(21,414)
Դուրսգրում**		(7,517)					(7,517)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	7,385,454	2,983,737	711,497	2,348,849	676,494	377,404	14,483,435
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2017	290,587	1,672,351	218,791	1,275,674	-	73,459	3,530,862
Ավելացում	180,736	216,984	86,646	163,201		18,295	665,862
Օտարում	(2,871)		(33,755)				(36,626)
Դուրսգրում		(7,517)					(7,517)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	468,452	1,881,818	271,682	1,438,875	-	91,754	4,152,581
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,917,002	1,101,919	439,815	909,974	676,494	285,650	10,330,854
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	6,835,937	724,638	495,767	662,088	397,652	188,615	9,304,697

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2017	189,208	314,114	50	51,661	-	555,033
Ավելացում	142,707	92,919	130			18,295
Դուրսգրում		(338)				(338)
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	331,915	406,695	180	51,661	-	790,451
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2017	75,630	124,273	45	33,966	-	233,914
Ավելացում	16,176	31,091	8	3,007		50,282
Օտարում						-
Դուրսգրում		(338)				(338)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	91,806	155,026	53	36,973	-	283,858
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	240,109	251,669	127	14,688	-	506,593
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	113,578	189,841	5	17,695	-	321,119

31.12.2018թ. դրությամբ 450669 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ հանձնվել են շահագործման:

31.12.2018թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/12/2018	31/12/2017
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	78,470	92,157
Ընդամենը	78,470	92,157
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(805)	(931)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	77,665	91,226
Ղեկիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	65	123
Ղեկիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	37	114
Կանխավճարներ մատակարարներին	626,051	919,660
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	1,600	1,033
Այլ ղեկիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	60,341	57,381
Ընդամենը	688,094	978,311
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,881)	(9,786)
Ընդամենը	681,213	968,525
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	373,018	292,446
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		283,961
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	133,223	245,128
Այլ ակտիվներ	63,950	133,602
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,532)	(10,685)
Ընդամենը	566,659	944,452
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,325,537	2,004,203

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/12/2018	31/12/2017
ՀՀ բանկերի	1,749	16,931
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	6,944	2,036
Հաշվեցրված տոկոսներ		
Ընդամենը	8,693	18,967
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	12,875,437	3,143,835
Այլ	1,742	
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,235,563	2,063,894
Այլ	67,268	51,482
Հաշվեցրված տոկոսներ	44,626	53,855
Ընդամենը	14,224,636	5,313,066
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,076,850	589,927
Վարկեր և ավանդներ	18,060,114	8,288,186
Այլ	47,876	51,504
Հաշվեցրված տոկոսներ	667,622	561,087
Ընդամենը	19,852,462	9,490,704
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	34,085,791	14,822,737

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	Մրցված	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2018	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2017
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց պակաս	1,462,058	USD	1 տարուց պակաս	24,298
Ֆինետիկ Էս Իի Էյ	ADB/TFP/RCA				USD	1-3 տարի	481,739
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA				USD	1 տարի	67,974
Բլյուօրչարդ	BlueOrchard/MSE	USD	1-3 տարի	812,081	USD	1-3 տարի	1,621,477
ԴԵԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	4,966,974			
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	962,371			
Միջազգային Ֆինանսական կազմակերպություն	EFA_FIDF/SME	USD	1-3 տարի	1,201,566			
Ֆինետիկ Էս Իի Էյ	FINSCA/MSE	USD	1-3 տարի	483,327			
Գլոբալ Ինվեստ Ինվեստմենտս	GLI/IME	USD	1-3 տարի	2,406,903	USD	1-3 տարի	2,424,534
Գլոբալ Ինվեստ Ինվեստմենտս	GLI/IME	USD	1-4 տարի	1,470,077	USD	1-4 տարի	1,446,438
ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹՇՐԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԵՆՏՍ - ՄԻԿՐՖԻՆԱՆՍԱԶՖՈՆԴՍ	GLS_AI_MFF/ME	USD	1-3 տարի	491,100	USD	1-3 տարի	489,474
Ինվոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVB/AMSE	USD	1-4 տարի	4,841,134	USD	1-4 տարի	4,879,879
Ինվոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVB/AMSE				USD	1-2 տարի	1,490,474
ՄԻԿՐՓ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻՉ ԲՈՒՂՉ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/MSME	USD	1-3 տարի	1,523,831	USD	1-3 տարի	4,840,471
ՄԻԿՐՓ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻՉ ԲՈՒՂՉ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/MSME	USD	1-4 տարի	899,136			
Միմբիտոլիս-ԷսԲԻ IV Սայկլոֆայնդնա Ֆանդ	SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի	2,031,307	AMD	1-4 տարի	2,023,997
Միմբիտոլիս-Գլոբալ Ֆայնմենթ Ինվեսթմենթ Ֆանդ	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի	507,826	AMD	1-4 տարի	505,999
ԸՆԴԱՄՈՒՆ				24,059,690			20,296,754

Տանֆորմացիայի 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Մրցված	31/12/2018		31/12/2017	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեկրկն առկա	Վարկավորման գումար	Հաշվեկրկն առկա
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի "Հիփոթեքային վարկավորման" ծրագիր			5,667	23
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	5,684,752	15,325	4,123,694	10,999
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի զարգացում" ծրագիր	295,655	1,252	79,730	2,187
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	32,548	470	174,912	730
Այլ				13,686
ԸՆԴԱՄՈՒՆ	6,012,955	17,047	4,384,003	27,625

Տանֆորմացիայի 22.3 Հետզման պայմանագրեր

Հետզման պայմանագրեր	31/12/2018	31/12/2017
Հետզման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	20,166,042	20,511,989
Հետզման պայմանագրեր հաճախորդների հետ	353,006	
ԸՆԴԱՄՈՒՆ	20,519,048	20,511,989

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Վարկեր		
Այլ	25,314	13,686
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	25,314	13,686

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	18,345,584	19,819,695
Ժամկետային ավանդներ	4,375,585	9,779,836
Այլ	305,499	49,102
Հաշվարկված տոկոսներ	148,719	78,801
Ընդամենը	23,175,387	29,727,434

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	470,687	1,776,082
Այլ	222	50,833
Հաշվարկված տոկոսներ	20	199
Ընդամենը	470,929	1,827,114

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	564,501	390,186
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Այլ	7,487	3,935
Հաշվարկված տոկոսներ	19	-
Ընդամենը	572,007	394,121

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	18,123,242	15,021,475
Ժամկետային ավանդներ	47,735,780	40,132,867
Այլ	512,359	607,271
Հաշվարկված տոկոսներ	710,712	489,252
Ընդամենը	67,082,093	56,250,865

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2018	31/12/2017
Ընթացիկ հաշիվներ	830,005	807,161
Ժամկետային ավանդներ	3,630,299	2,609,284
Այլ	37,166	54,773
Հաշվարկված տոկոսներ	30,882	19,460
Ընդամենը	4,528,352	3,490,678
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	95,854,082	91,703,898

31.12.2018թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 1.026.805 հազ. ՀՀ դրամ
31.12.2018թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 120.293 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը բաժնետիրոջից ներգրավվել է 3,360,625 հազ. դրամ ստորադաս փոխառություն, որն ամբողջությամբ մասնակցում է բանկի նորմատիվային լրացուցիչ կապիտալի հաշվարկին:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/12/2018	31/12/2017
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	2,060,960	1,068,764
Ընդամենը	2,060,960	1,068,764

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/12/2018	31/12/2017
Աձանցղայ գործիքներ		
Սվովի	1,402	7,706
Ֆորվարդ		
այլ		
Ընդամենը	1,402	7,706

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/12/2018	31/12/2017
Շահաբաժիններ	235,498	104,911
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	44,882	50,773
Ընդամենը	280,380	155,684

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/12/2018	31/12/2017
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	51,610	27,685
ԱԱՀ-ի գծով	1,740	1,605
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	198,582	168,334
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	669,236	558,840
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	61,540	77,031
Այլ պարտավորություններ	243,560	82,691
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,226,268	916,186

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 22,266,343 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,852,533 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 200,000 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրբիսայան Սարիբեկ Այբերտի	5,457,078	24.51%	
Սուրբիսայան Խաչատուր Այբերտի	4,638,533	20.84%	
Սուրբիսայան Էդուարդ Այբերտի	3,253,158	14.61%	
Սուրբիսայան Ռոբերտ Այբերտի	3,060,046	13.75%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն

ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.12.2018թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում:

Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.12.2018թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	Հազ. դրամ	
	31/12/2018	31/12/2017
Չօգտագործված վարկային գծեր	17,900,458	16,312,810
Տրամադրված երաշխիքներ	3,599,016	6,627,763
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(61,891)	

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

	Հազ. դրամ	
	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը		
Մինչև 1 տարի		663,159
1-5 տարի		2,177,613
5 տարուց ավելի		33,179
Ընդամենը		2,873,951

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամետի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

	Հազ. դրամ	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/12/2018	31/12/2017
Սկզբնական մնացորդ	4,200,138	4,022,925
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	2,220,710	3,124,640
Բանկի բաժնետեր	349,752	334,472
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	484,849	1,502,151
Բանկի ղեկավար	1,244,334	1,135,177
Ղեկավարի հետ կապված անձ	141,776	152,840
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	3,803,186	2,947,427
Բանկի բաժնետեր	370,119	279,251
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	2,199,183	1,481,377
Բանկի ղեկավար	1,034,870	1,087,996
Ղեկավարի հետ կապված անձ	199,014	98,802
Վերջնական մնացորդ *	2,617,663	4,200,138

	Հազ. դրամ	
Հոդված	31/12/2018	31/12/2017
Տոկոսային եկամուտներ	419,187	465,557

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Հազ. դրամ	
	Ցայահանք	Ժամկետային
Մնացորդը 31.12.2017թ	818,353	4,252,150
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2018թ-ի 12 ամիսների/ ընթացքում ստացված գումարներ այդ թվում	8,466,931	192,123
Բանկի բաժնետեր	2,211,040	351
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	5,376,966	
Բանկի ղեկավար	753,336	93,244
Ղեկավարի հետ կապված անձ	125,589	98,528
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2018թ-ի 12ամիսների/ ընթացքում վճարված գումարներ այդ թվում	8,387,082	220,976
Բանկի բաժնետեր	2,282,452	
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	5,276,351	-
Բանկի ղեկավար	705,225	75,346
Ղեկավարի հետ կապված անձ	123,054	145,630
Փախարժեքային տարբերություն (+/-)		6,599
Մնացորդը 31/12/2018թ.	898,202	4,229,896
Տոկոսային ծախս 2018թ-ի 12 ամսվա կտրվածքով	29.00	105,151

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	Հազ. դրամ	
	31/12/2018	31/12/2017
Բանկի խորհրդին	197,424	181,364
Աշխատավարձ	184,716	167,464
Պարգևատրում	12,708	13,900
Բանկի գործադիր մարմնին	323,666	237,136
Աշխատավարձ	298,080	218,136
Պարգևատրում	25,586	19,000
Բանկի ներքին աուդիտին	91,720	83,865
Աշխատավարձ	85,668	78,520
Պարգևատրում	6,052	5,345
Ընդամենը	612,810	502,365

Մանրագրություն 32. "Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ"

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ձուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումս վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/12/2018

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԳ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԳ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,187,014				38,187,014
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	116,058				116,058
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,089,105	2,606,592	2,085,896	154,760	13,936,353
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,882,703				3,882,703
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	18,870				18,870
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	133,330,938	32,141	76,878		133,439,957
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	2,292,220		5,798		2,298,018
Նետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17,454,208				17,454,208
Մնորոցագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ					-
Այլ ակտիվներ	76,492		1,173		77,665
Ընդամենը ակտիվներ	204,447,608	2,638,733	2,169,745	154,760	209,410,846
Պարտավորություններ					
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	21,460,887	38,586			21,499,473
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	37,184,602	74,857	24,190,570	2,725,455	64,175,484
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	90,854,799	1,406,890	590,631	3,001,762	95,854,082
Ընդամենը պարտավորություններ	128,039,401	1,481,747	24,781,201	5,727,217	160,029,566
Ջուտ դիրք	76,408,207	1,156,986	(22,611,456)	(5,572,457)	49,381,280

31.12.2017

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԳ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԳ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	35,824,831				35,824,831
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	18,356				18,356
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,010,379	1,067,036	866,862	92,091	13,036,368
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,296,862				4,296,862
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	104,184,470	32,088			104,216,558
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	2,030,977		5,114		2,036,091
Մնորոցագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	49,618				49,618
Նետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	19,619,097				19,619,097
Այլ ակտիվներ	89,669		1,726		91,395
Ընդամենը ակտիվներ	177,124,259	1,099,124	873,702	92,091	179,189,176
Պարտավորություններ					
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	22,940,572				22,940,572
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	35,127,697	42,780	23,761,122	105,658	59,037,257
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	87,391,958	1,142,813	3,793,782	381,196	92,709,749
Ընդամենը պարտավորություններ	122,519,655	1,185,593	27,554,904	486,854	151,747,006
Ջուտ դիրք	54,604,604	(86,469)	(26,681,202)	(394,763)	27,442,170

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/12/2018	31/12/2017
Երևան	96,510,913	80,386,843
Արագածոտն	7,759,921	1,468,600
Արարատ	6,261,967	2,250,197
Արմավիր	4,658,632	2,333,453
Գեղարքունիք	4,127,286	2,234,862
Լոռի	3,589,993	4,635,412
Կոտայք	3,349,154	4,407,069
Շիրակ	2,427,589	3,721,685
Սյունիք	1,658,197	1,164,788
Վայոց Ձոր	1,294,250	645,453
Տավուշ	956,980	665,049
Արցախ	845,075	303,147
Ընդամենը	133,439,957	104,216,558

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.12.2018թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 10.42%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.12.2018թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 135,232,832 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.12.2018թ-ի դրությամբ կազմել է 982,078 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2018թ IV եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 151,423,176 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 72,300,161 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2018թ IV եռամսյակում կազմել է 10,351,038 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 13,125,289 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամադրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

0

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Շուկայական ռիսկ

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար` փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2018թ. III եռ.	484.21	272.86	218.83	326.43	20.10	1.99	720.79	129.14	5.31	1,145.31
2018թ. IV եռ.	988.04	499.74	170.16	94.35	23.39	2.08	755.68	143.71	34.61	1,508.69
աճ/նվազում	503.83	226.89	-48.67	-232.08	3.28	0.09	34.88	14.56	29.30	363.38

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

31/12/2018

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Մնացորդներ				
Պրոսական միտցոնեղ և դրանց համաձայնագրեր	19,444,309	17,433,790	1,308,915	38,187,014
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	115,615		116,058
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. ենթամամբ	2,912,664	10,727,980	295,709	13,936,353
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,681,119	201,584		3,882,703
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	18,870			18,870
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	70,904,620	62,518,502	16,835	133,439,957
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմող ֆին. ակտիվներ	1,677,294	620,724		2,298,018
Ջեռզման պայմանագրով գրավառված արժեթղթեր	17,454,208			17,454,208
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-			-
Այլ ակտիվներ	71,164	6,481	20	77,665
Ընդամենը ակտիվներ	116,164,691	91,624,676	1,621,479	209,410,846
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. ենթամամբ	13,892,233	20,043,269	150,289	34,085,791
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	3,382,372	20,677,318		24,059,690
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	6,030,003			6,030,003
Հետգնման պայմանագրեր	20,204,342	314,706		20,519,048
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	46,333,146	48,031,651	1,489,285	95,854,082
Ստորադաս փոխառություն	705,853	2,676,296		3,382,149
Ընթացիկ հարկի զծով պարտավորություն	273,836			273,836
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	102,880	1,958,080		2,060,960
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	1,402			1,402
Վճարվելիք գումարներ	280,380			280,380
Ջեռզման հարևանի պարտավորություն	925,401			925,401
Պահուստներ	61,891			61,891
Այլ պարտավորություններ	963,272	207,669	55,327	1,226,268
Ընդամենը պարտավորություններ	93,157,011	93,908,989	1,694,901	188,760,901
Զուտ դիրք	23,007,680	(2,284,313)	(73,422)	20,649,945

31/12/2017

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Մնացորդներ				
Պրոսական միտցոնեղ և դրանց համաձայնագրեր	15,449,040	18,980,875	1,394,916	35,824,831
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	17,913	-	18,356
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. ենթամամբ	1,894,563	10,898,965	242,840	13,036,368
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	4,087,212	209,650		4,296,862
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	54,195,056	50,020,025	1,477	104,216,558
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմող ֆին. ակտիվներ	1,937,530	98,561	-	2,036,091
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		49,618		49,618
Ջեռզման պայմանագրով գրավառված արժեթղթեր	19,619,097	-	-	19,619,097
Այլ ակտիվներ	35,350	99,271	4,121	138,742
Ընդամենը ակտիվներ	97,218,291	80,374,878	1,643,354	179,236,523
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. ենթամամբ	8,461,411	6,267,213	94,113	14,822,737
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	2,529,997	17,766,757		20,296,754
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	4,411,627			4,411,627
Հետգնման պայմանագրեր	20,511,989			20,511,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	38,338,377	52,029,094	1,336,427	91,703,898
Ստորադաս փոխառություն	3,731,222	2,678,379		6,409,601
Ընթացիկ հարկի զծով պարտավորություն	373,239			373,239
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	100,100	968,664		1,068,764
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	7,706			7,706
Վճարվելիք գումարներ	155,684			155,684
Ջեռզման հարևանի պարտավորություն	1,096,006			1,096,006
Այլ պարտավորություններ	814,964	71,140	30,082	916,186
Ընդամենը պարտավորություններ	80,532,322	79,781,247	1,460,622	161,774,191
Զուտ դիրք	16,685,969	593,631	182,732	17,462,332

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2018թ. IV եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 19,536,322 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 18,264,758 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 1,271,564 հազ. դրամով կամ 7.0%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2018թ. IV եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսքալանսը 2018թ. IV եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 2,201,471 հազ. դրամով կամ 10.1%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2018թ. IV եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 2.1 տոկոսային կետով՝ կազմելով 113.5%՝ 2017թ. IV եռամսյակի 115.6% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2018թ. IV եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 113.5%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2018թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.467 տարի (2017թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 1.442 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.025 տարով կամ 1.7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.411 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.056 տարով կամ 4.0%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2018թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.825 տարի (2017թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 0.853 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.028 տարով կամ 3.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.874) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.049 տարով կամ 5.6%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2018թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.712 (2017թ.-ի IV եռամսյակի վերջի 0.675-ի դիմաց)՝ աճելով 0.037-ով կամ 5.5%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.643) նշված ցուցանիշն աճել է 0.069-ով կամ 10.7%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.12.2018թ**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վարկեր												
				10,101,728		4,231,924		101,104				
Ընդամենը	-	-	-	10,101,728	-	4,231,924	-	101,104	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(10,101,728)	-	(4,231,924)	-	0	-	-	-	-

31/12/2017

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ												
Ընդամենը	-	-	-	10,101,728	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, առ թվում												
- վարկեր				357,824		2,791,308						
Ընդամենը	-	-	-	357,824	-	2,791,308	-	-	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(357,824)	-	(2,791,308)	-	0	-	-	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2018թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2017թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Անտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.6	-		-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	7.7	2.6	7.79	2.01
- միջբանկային վարկեր	0.0	2.6	0.00	2.07
- միջբանկային ռեառ	6.7	0.0	6.96	0.00
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	12.9	8.9	15.04	8.51
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.5	5.6	12.70	6.81
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.9	4.8	9.45	3.47
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.1	3.8	5.85	4.11

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այստանետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ էլնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացիված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնալիս ռիսկ

Գնալիս ռիսկը որն է բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործունեությունը (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնալիս ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի գնահատում:

2018թ IV եռամսյակի ընթացքում ակնթարթային և մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիության գուցամիշներն աճել են համապատասխանաբար 14.7 և 41.5 տոկոսային կետով, իսկ ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելիության գուցամիշը նվազել է 33.4 տոկոսային կետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջան Հոդվածի անվանումը	31/12/2018								Մնժամակետ	Ընդամենը
	Հաշվառող	Մարմանը մնացել է						5 տարուց ավելի		
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			36,186,028	2,000,986						38,187,014
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	-	-	116,058	-	-	-	-	-	-	116,058
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				6,891,967	1,607,049	183,134	3,095,137	161,083	1,997,983	13,936,353
Հակադարձ հետցման պայմանագրեր	-	-	-	3,882,703						3,882,703
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ				18,870						18,870
Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	647,982	237,497		15,017,474	16,255,327	16,216,225	61,031,891	24,033,561		133,439,957
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				100,250	211,678	182,010	1,173,276	541,034	89,768	2,298,016
Հետցման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր				17,454,208						17,454,208
Այլ պահանջներ	13	-	-	73,657	3,295		217	483		77,665
Ընդամենը	647,995	237,497	36,302,086	45,440,115	18,077,349	16,581,369	65,300,521	24,736,161	2,087,751	209,410,844
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	261,867	161,993	17,457,903	11,910,661	9,700,299	6,416,475	31,518,834	13,988,182	208,462	91,624,676
II խմբի արտարժույթով	-	-	1,308,814	293,540	626	1,337	14,141	-	3,021	1,621,479
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			540,056							540,056
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	647,982	237,497	220,981	44,047,138	18,054,565	16,539,184	65,033,664	24,599,946	1,994,962	171,375,919
Անտոկու	13	-	35,541,049	1,392,977	22,784	42,185	266,857	136,215	92,789	37,494,869
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավել 22 Կենտրոնական Բանկից և 22 կատավորությունից ստացված վարկեր	-	-	1,197,680	5,851,180	4,309,846	12,386,214	8,232,128	2,108,747		34,085,795
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավել	-	-	349,797	3,177,574	3,177,574	6,068,147	13,013,362	1,450,809		24,059,689
22 Կենտրոնական Բանկից և 22 կատավորությունից ստացված վարկեր	-	-	-	5,275	70,255	58,484	5,895,988			6,030,002
Հետցման պայմանագրեր	-	-	-	20,519,048						20,519,048
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	39,186,370	12,396,868	9,848,257	20,463,896	11,830,458	2,128,232		95,854,081
Մտորադաս փոխառություն				21,725				3,360,424		3,382,149
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն			273,836							273,836
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր			26,421				2,034,539			2,060,960
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն			1,402							1,402
Վճարվելիք գումարներ			280,380							280,380
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			925,401							925,401
Պահուստներ	-	-	61,891							61,891
Այլ պարտավորություններ	-	-	961,140	258,870	518	5,740	-	-	-	1,226,268
Հետհաշվեկշռային պարմանական պարտավորություններ				5,608,107	700,529	6,721,642	8,569,195			21,499,473
Ընդամենը	-	-	42,914,521	44,910,870	18,106,979	45,704,123	49,575,670	9,048,212	-	210,260,375
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	-	-	15,004,087	12,446,325	10,060,828	26,980,803	23,221,052	6,195,894	-	93,908,989
II խմբի արտարժույթով	-	-	503,572	424,683	248,615	436,718	81,313	-	-	1,694,901
"Ռոշոր" պարտավորություններ			13812688	72,275		5,955,780				19,840,743
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			10101728	4,231,924	101,104					14,434,756
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	10,764,668	37,412,330	20,193,520	45,916,216	29,443,922	7,597,403	-	162,672,422
Անտոկու	-	-	32,818,160	327,416	1,881	5,740	-	-	-	33,153,197
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	647,995	237,497	(6,612,435)	529,245	(29,630)	(29,122,754)	15,724,851	15,687,949	2,087,751	(849,531)
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	261,867	161,993	2,453,816	(535,664)	(360,529)	(20,564,328)	8,297,782	7,792,288	208,462	(2,284,313)
II խմբի արտարժույթով	-	-	805,242	(131,143)	(247,989)	(435,381)	(67,172)	-	3,021	(73,422)
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	(9,561,672)	(4,231,924)	(101,104)	-	-	-	-	(13,894,700)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	647,982	237,497	(10,543,687)	6,634,808	(2,138,955)	(29,377,032)	35,589,742	17,002,543	1,994,962	20,047,860
Գուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	647,995	885,492	(5,726,943)	(5,197,698)	(5,227,328)	(34,350,082)	(18,625,231)	(2,937,282)	(849,531)	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

31/12/2017

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Չարձատրող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			35,824,513	318	-	-	-	-	35,824,831
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ			18,356		-	-	-	-	18,356
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			248,482	5,584,480	1,670,744	728,283	2,983,234	176,504	13,036,368
Հակադարձ հետցման պայմանագրեր				4,296,862					4,296,862
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ									-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	898,069	188,363		10,780,647	13,083,705	11,473,465	49,000,242	18792067	104,216,558
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				364,623	1,194		617,160	549,098	2,036,091
Հետցման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր				19,619,097					19,619,097
Ընդամենը	898,069	188,363	36,091,351	40,646,027	14,755,643	12,201,748	52,600,636	19,517,669	2,148,657
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով									-
II խմբի արտարժույթով	-	-		49,618			-	-	49,618
Այդ թվում՝									
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով			369,500						369,500
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	898,069	188,363	2,659,129	38,055,755	14,754,245	12,201,748	52,184,985	19,517,145	140,875,616
Անտոկրս			33,062,722	2,590,272	1,398	-	415,651	524	37,803,047
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավս	-	-	711,780	3,384,875	1842074	2,465,205	5,269,393	1,149,413	14,822,740
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	-	-		198,271	415,308	4,343,991	15,339,184	-	20,296,754
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	-	-	13,686	17,280	387,282	9,407	3,983,973		4,411,628
Հետցման պայմանագրեր	-	-		20,511,989					20,511,989
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	38,323,310	8,541,533	10,634,916	22,376,395	9,923,984	1,903,760	91,703,898
Մտորադրամ փոխառություն				47,051				6,362,550	6,409,601
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն				373,239					373,239
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր				564			1,068,200		1,068,764
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն				7,706					7,706
Վճարվելիք գումարներ				155,684					155,684
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				1,096,003					1,096,003
Պահուստներ	-	-							-
Այլ պարտավորություններ	-	-		669,560	233,818	127	12,681		916,186
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ					2,354,494	8,628,407	4,517,715	7,439,956	22,940,572
Ընդամենը	-	-	39,048,776	35,003,755	15,867,892	37,823,532	40,115,130	16,855,679	-
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	-	-	16,178,944	8,961,913	7,218,455	23,084,668	19,729,881	4,524,730	79,698,591
II խմբի արտարժույթով	-	-	586,649	368,478	229,155	407,969	33,676	-	1,625,927
"Խոշոր" պարտավորություններ									-
Այդ թվում՝									
Փոփոխվող տոկոսադրույթներով				357,824	2,791,308				3,149,132
Ֆիքսված տոկոսադրույթներով	-	-	5,687,956	24,226,444	2,026,360	11,103,146	14,851,962	8,589,369	66,485,237
Անտոկրս	-	-	33,360,820	10,419,487	11,050,224	26,720,386	25,263,168	8,266,310	115,080,395
Զուտ իրավելիության ճեղքվածք	898,069	188,363	(2,957,425)	5,642,272	(1,112,249)	(25,621,784)	12,485,506	2,661,990	(5,666,601)
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	-	-	(16,178,944)	(8,961,913)	(7,218,455)	(23,084,668)	(19,729,881)	(4,524,730)	-
II խմբի արտարժույթով	-	-	(586,649)	(318,860)	(229,155)	(407,969)	(33,676)	-	(85,179)
Փոփոխվող տոկոսադրույթների համար	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,779,632)
Ֆիքսված տոկոսադրույթների համար	898,069	188,363	(3,880,167)	(11,730,992)	4,329,304	(16,993,939)	22,277,618	30,002,646	25,382,438
Կուտակային իրավելիության ճեղքվածք	898,069	1,086,432	(1,870,993)	3,771,279	2,659,030	(22,962,754)	(10,477,248)	(7,815,258)	(5,666,601)

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

	Հազ դրամ	
	31.12.2018	31.12.2017
Կանոնադրական կապիտալ	22,266,343	13,708,745
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս		33,438
Պահուստներ	7,374,540	14,925,058
Գլխավոր պահուստ	3,000,000	6,000,000
Վերագնահատման պահուստներ	4,374,540	4,689,053
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	3,550,947	4,236,005
Ընդամենը կապիտալ	33,191,830	28,667,241

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

Հազ դրամ							
2018թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	22,237,931	8,895,172	31,133,103	162,604,603	2,964,793	16.62	12
Փետրվար	22,372,558	8,949,023	31,321,581	164,993,021	2,881,752	16.57	12
Մարտ	22,394,302	8,957,721	31,352,023	167,283,611	2,932,572	16.35	12
Ապրիլ	22,477,933	8,991,173	31,469,106	171,626,878	3,114,747	15.93	12
Մայիս	22,564,866	9,025,947	31,590,813	666,508,113	2,895,764	4.57	12
Հունիս	24,486,179	8,024,985	32,511,164	178,105,489	2,931,788	16.05	12
Հուլիս	25,608,927	7,454,226	33,063,153	176,320,294	2,947,230	16.46	12
Օգոստոս	25,832,738	7,611,498	33,444,236	177,374,129	2,849,681	16.63	12
Սեպտեմբեր	25,916,416	7,386,936	33,303,352	182,523,604	2,664,827	16.27	12
Հոկտեմբեր	25,965,103	7,455,384	33,420,487	187,015,180	2,647,373	15.98	12
Նոյեմբեր	26,177,739	7,361,071	33,538,810	190,171,448	2,537,621	15.87	12
Դեկտեմբեր	26,735,335	6,758,956	33,494,291	196,080,641	2,554,422	15.41	12
Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2017թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
	Հունվար	21,861,831	8,574,191	30,436,022	113,280,494	1,922,054	23.54
Փետրվար	21,716,419	8,525,349	30,241,768	112,847,591	2,117,346	23.18	12
Մարտ	21,712,679	8,577,987	30,290,666	119,382,327	2,013,526	22.25	12
Ապրիլ	21,875,537	9,019,296	30,894,833	116,733,043	2,167,424	22.92	12

Մայիս	22,063,011	9,895,885	31,958,896	120,818,311	2,147,759	23.04	12
Հունիս	22,011,258	9,827,185	31,838,443	127,841,690	2,421,169	21.51	12
Հուլիս	21,671,221	9,700,332	31,371,553	146,589,188	2,337,423	18.89	12
Օգոստոս	21,952,445	9,623,357	31,575,802	149,820,578	2,396,141	18.60	12
Սեպտեմբեր	22,089,828	9,580,000	31,669,828	155,296,711	2,399,452	18.07	12
Հոկտեմբեր	22,082,789	9,708,799	31,791,588	156,140,389	2,433,273	18.02	12
Նոյեմբեր	22,211,330	9,893,378	32,104,708	156,744,674	2,612,508	17.99	12
Դեկտեմբեր	22,419,472	9,851,109	32,270,581	160,533,903	2,723,741	17.61	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.12.2018թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	65,560,897	234,483		-
10%	3,812,100			381,210
20%	967,429			193,486
30%	310,033		30,728	102,228
35%	3,114,295			1,090,003
50%	1,949,936			974,968
75%	1,477,748			1,108,311
100%	89,319,445	4,762,189		94,081,634
110%				-
150%	60,349,814	5,799,547	145,407	99,442,152
Ընդամենը	226,861,697	10,796,219	176,135	197,373,992

31/12/2017թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	66,153,836	273,320		-
10%	4,262,528			426,253
20%	1,577,452			315,490
30%	260,072			78,022
35%	1,933,595			676,758
50%	517,727			258,864
75%	757,276			567,957
100%	70,756,794	4,901,348		75,658,142
110%				-
150%	45,924,058	7,844,858	43,575	80,718,737
Ընդամենը	192,143,338	13,019,526	43,575	158,700,222

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.12.18թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառվածություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.12.18թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.12.18թ. դրությամբ բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.12.2018թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

Հազ. դրամ

Գրավի տեսակ	31/12/2018		31/12/2017	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	52,497,463	210,104,952	41,318,815	164,093,759
Ավտոմեքենա	1,306,453	6,192,910	1,383,903	7,104,370
Սարքավորում	1,181,078	5,967,455	657,784	4,394,184
Պատրաստի արտադրանք	1,663,811	5,188,986	613,011	2,041,778
Երաշխավորություն	40,330,800	197,344,316	30,914,066	140,550,946
Դրամական միջոցներ	556,889	964,047	1,097,010	2,249,478
Ոսկյա իրեր	9,417,962	11,398,065	8,302,797	10,425,868
Այլ արժեթղթեր	287,512	773,543	104,632	418,211
Այլ գրավ	13,896,413	22,179,624	8,612,831	12,289,630
Գրավ առկա չէ	14,094,449		12,816,825	
Ընդամենը	135,232,830	460,113,898	105,821,674	343,568,224

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Ոռդոսյան